

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM
(tredje avdelningen i utökad sammansättning)
den 27 juni 1995 *

I mål T-186/94,

Guérin Automobiles, bolag bildat enligt fransk rätt, Alençon (Frankrike), företrätt av Jean-Claude Fourgoux, advokat i Paris och Bryssel, med delgivningsadress hos Pierrot Schiltz advokatbyrå, 4, rue Béatrix de Bourbon, Luxemburg,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företräd av Francisco Enrique González-Díaz, vid rättstjänsten, och Gérard de Bergues, nationell tjänsteman avdelad till kommissionen, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress hos Georgios Kremlis, rättstjänsten, Centre Wagner, Kirchberg, Luxemburg,

svarande,

angående en talan enligt artikel 175 i EG-fördraget om fastställelse av att kommissionen har underlåtit att sända sökanden ett beslut avseende det klagomål som

* Rättegångsspråk: franska.

denne hade anhängiggjort enligt artikel 3.2 i rådets förordning nr 17 av den 6 februari 1962, första förordningen om tillämpning av fördragets artiklar 85 och 86 (EGT nr 13, 1962, s. 204), och i andra hand ogiltigförklaring av kommissionens skrivelser av den 21 januari 1993 respektive den 4 februari 1994,

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN
(tredje avdelningen i utökad sammansättning)

sammansatt av J. Biancarelli, avdelningsordförande, samt R. Schintgen, C.P. Briët, C.W. Bellamy och J. Azizi, domare,

justitiesekreterare: H. Jung,

med hänsyn till det skriftliga förfarandet och efter det muntliga förfarandet den 7 mars 1995,

följande

Dom

Bakgrunden till ansökan

- 1 Sökanden och Volvo France SA (nedan kallat "Volvo France") slöt den 10 september 1987 ett koncessionsavtal på obestämd tid. Volvo France upphävde genom en skrivelse av den 16 maj 1988 avtalet med verkan från den 16 augusti 1988.

- 2 Genom en skrivelse av den 3 augusti 1992 begärde sökanden att kommissionen i enlighet med artikel 3.2 i rådets förordning nr 17 av den 6 februari 1962, första förordningen om tillämpning av fördragets artiklar 85 och 86 (EGT nr 13, 1962, s. 204, nedan kallad "förordning nr 17") skulle fastställa en överträdelse av artikel 85 i EEG-fördraget. I detta klagomål gjorde sökanden gällande att Volvo France hade sagt upp koncessionsavtalet på ett oriktigt sätt med förevändningen att sökanden inte hade kunnat uppnå de försäljningsmål som hade satts upp i artikel 1.5 i nämnda avtal.
- 3 I en skrivelse av den 29 oktober 1992 upplyste Temple Lang, chef för kommissionens generaldirektorat för konkurrensärenden (DG IV), sökanden om att han "med hänsyn till denna akt hade svårt att se något skäl för att ett sådant ärende skulle vara av tillräckligt gemenskapsintresse för att berättiga att kommissionen tog upp det till behandling. Under dessa omständigheter och om Ni inte inom en frist på fyra veckor räknat från att Ni mottog denna skrivelse kan lägga fram nya grunder kommer detta ärende att avskrivras".
- 4 Genom en skrivelse av den 11 december 1992 framförde sökanden synpunkter på kommissionens skrivelse av den 29 oktober 1992. Vid det muntliga förfarandet framhöll sökanden att dessa synpunkter utgjorde ett nytt klagomål.
- 5 Genom en skrivelse av den 21 januari 1993 gjorde Temple Lang med hänvisning till sökandens skrivelse av den 11 december 1992 gällande att det framgår av denna skrivelses innehåll att "klagomålet inte grundar sig på de sakförhållanden på grund av vilka Volvo France hade upphävt detta avtal, utan i grund och botten på den säljvägran som härefter hade åberopats mot Guérin Automobiles endast på grund av ett nätverk av exklusivavtal och selektiv distribution som enligt Guérin är ogiltiga ipso jure, eftersom de går långt utöver de fall som undantagits genom förordning (EEG) nr 123/85 och inte heller omfattas av något individuellt undantag."

Han tillade: ”Vad gäller den fråga Ni ställt kan jag upplysa Er om att den även är föremål för andra klagomål och att kommissionen för närvarande undersöker den. Ni kommer att få meddelande om kommissionens slutsats.”

- 6 Genom en skrivelse av den 6 januari 1994 begärde sökanden att kommissionen skulle meddela denne slutsatsen av undersökningen av den akt som skrivelsen av den 21 januari 1993 avser. Den 24 januari 1994 skickade sökanden kommissionen en anmodan där denne uttryckligen stödde sig på artikel 175 i EG-fördraget.

- 7 Till följd av denna anmodan skickade Temple Lang sökanden en skrivelse daterad den 4 februari 1994 med följande innehåll:

”Ert klagomål rör konkurrensbegränsningar förenade med bildistribution som samtidigt är selektiva och exklusiva och som i synnerhet antagits av Volvo France och som utgör föremål för Ert klagomål och grundar sig på de valmöjligheter som följer av förordning nr 123/85 som Ni har åberopat. Jag angav redan i min skrivelse av den 21 januari 1993, som Ni också nämner, att ett särskilt fall av detta slag redan undersöks för sig enligt fördragets konkurrensregler. Jag bekräftar på nytt att denna undersökning fortfarande pågår och vid behov kan vara av prejudiciell betydelse för sådana frågor som de som Ni har ställt. För att besvara Er förevarande anmodan försäkrar jag Er på nytt att Ni kommer att underrättas så fort denna undersökning har kommit till det avgörande skedet.”

- 8 Den 13 juni 1994 skickade generaldirektören för DG IV sökandens ombud ett meddelande enligt artikel 6 i kommissionens förordning nr 99/63/EEG av den 25 juli 1963 om sådana förhör som avses i artikel 19.1 och 19.2 i rådets förordning

nr 17 (EGT nr 127, 1963, s. 2268, nedan kallad "förordning nr 99/63"). Denna skrivelse lyder enligt följande:

"Föremål: Ärende nr IV/34-423 — Volvo France mot Guérin
Ref.: Er skrivelse av 24.1.94 (anmodan)

Skrivelse enligt artikel 6 i förordning (EEG) nr 99/63

Jag har fått Er skrivelse av den 24 januari 1994 angående Er klient Guérin automobiles situation efter att denna den 11 december 1992 anhängiggjorde ett klagomål mot Volvo Frances standarddistributionsavtal, i vilket denna anförde att dessa gick utöver vad som undantagits genom förordningen. Jag har också fått Er anmodan enligt artikel 175 i fördraget där Ni begär att kommissionen inom två månader skall ta ställning till detta ärende. Denna anmodan föranleder följande synpunkter från min sida.

I Ert klagomål tas frågan upp om ett exklusivavtal och selektiv distribution avseende bilar på det sätt som avtalet tillämpas av Volvo France är förenligt med konkurrensreglerna i förordning (EEG) nr 123/85. På denna punkt och med hänvisning till min skrivelse av den 21 januari 1993 som Ni också har hänvisat till bekräftar jag att kommissionen undersöker ett fall som avser frågan om en annan tillverkares standarddistributionsavtal avseende bilar är förenligt med förordningen.

I detta andra ärende har många klausuler och förfaranden som Ni har framhållit i Ert klagomål ifrågasatts. Som Ni vet är kommissionen tvungen att prioritera beroende på de begränsade resurser som den förfogar över. Det överensstämmer således med gemenskapsintresset att de mest representativa fallen väljs ut då flera likadana ärenden har underställts kommissionen. Av denna anledning bekräftar jag med hänvisning till artikel 6 i förordning (EEG) nr 99/63 att Ert klagomål under dessa omständigheter för tillfället inte kan behandlas för sig.

Förordning nr 123/85 kan för övrigt tillämpas direkt av nationella domstolar. Er klient kan således föra talan samt ta upp frågan om denna förordning kan tillämpas på ifrågavarande avtal direkt inför dessa domstolar.

Ni har rätt att framföra synpunkter på denna skrivelse. I så fall skall dessa vara mig tillhanda inom två månader.”

- 9 Den 20 juni 1994 sände sökanden sina synpunkter på skrivelsen av den 13 juni 1994 till kommissionen.

Förfarandet och parternas yrkanden

- 10 Det är mot bakgrund av dessa omständigheter som sökanden väckte talan genom att den 5 maj 1994 inlämna ansökan till förstainstansrättens kansli.
- 11 På grundval av referentens rapport beslutade förstainstansrätten (tredje avdelningen i utökad sammansättning) att inleda det muntliga förfarandet utan att vidta åtgärder för rättegångens beredning.

12 Parternas anföranden och svar på förstainstansrättens frågor hördes vid det offentliga sammanträdet den 7 mars 1995.

13 Sökanden har yrkat att förstainstansrätten

— enligt artikel 175 i fördraget skall fastställa att kommissionen har underlåtit att fatta ett beslut med avseende på denne,

— i andra hand skall ogiltigförklara kommissionens skrivelse av den 21 januari 1993 respektive den 4 februari 1994, under förutsättning att de innebär ett beslut att inte handlägga sökandens klagomål,

— skall förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

14 Kommissionen har yrkat att förstainstansrätten

— skall förklara att talan inte kan prövas enligt artikel 173 i EG-fördraget,

— skall ogilla talan enligt artikel 175 som ogrundad eller i andra hand på grund av att den inte är berättigad, eftersom en skrivelse enligt artikel 6 i förordning nr 99/63 har sänts,

— skall förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna vid förstainstansrätten.

Huvudyrkandena grundade på artikel 175 i fördraget

Föremålet för yrkandena

Parternas argument

- 15 Kommissionen har ansett att det förhållandet att den skickade skrivelsen av den 13 juni 1994 enligt artikel 6 i förordning nr 99/63 utgör ett ställningstagande som åsyftas i artikel 175 i fördraget, med hänvisning till domstolens dom av den 18 oktober 1979, GEMA mot kommissionen (125/78, Rec. s. 3173, punkt 21) och förstainstansrättens dom av den 18 september 1992, Asia Motor France m. fl. mot kommissionen (T-28/90, Rec. s. II-2285, punkterna 35 och 36, nedan kallad "Asia Motor I"). Enligt kommissionen finns det således inte längre någon anledning att pröva saken.
- 16 Kommissionen har tillagt att det förhållandet att denna skrivelse inte är en rättsakt som kan bli föremål för en talan om ogiltigförklaring saknar relevans, eftersom det framgår av domstolens rättspraxis att passivitet, förutom underlåtenhet att anta rättsakter som kan medföra rättsverkningar och således bli föremål för en talan om ogiltigförklaring, också kan utgöras av underlåtenhet att anta rättsakter som inte har sådana verkningar om denna underlåtenhet i sig medför rättsverkningar, i synnerhet om ifrågavarande rättsakt utgör en nödvändig förutsättning för ett förfarande som resulterar i en rättsakt som är angriplig enligt artikel 173 i fördraget (domstolens domar av den 12 juli 1988, parlamentet mot rådet, 377/87, Rec. s. 4017 och av den 27 september 1988, parlamentet mot rådet, 302/87, Rec. s. 5615). Denna rättspraxis leder enligt kommissionen inte till någon lucka i sökandes rättsskydd, eftersom sökanden — om kommissionen inte fattar ett slutligt avvisningsbeslut beträffande klagomålet efter att ha skickat en skrivelse enligt artikel 6 i förordning nr 99/63 — kan väcka en ny passivitetstalan för att erhålla detta slutliga beslut.

- 17 Vid det muntliga förfarandet har kommissionen gjort gällande att sökanden inte har kunnat missta sig på den exakta innebörden av skrivelsen av den 13 juni 1994, eftersom att artikel 6 i förordning nr 99/63 som utgör den rättsliga grunden för denna skrivelse uttryckligen föreskriver att kommissionen skall skicka en sådan skrivelse till sökanden när den anser att den inte kan bifalla ett klagomål.
- 18 Sökanden har å sin sida påstått att skrivelsen av den 13 juni 1994 inte kan utgöra något ställningstagande dels för att man i det uttryckligen hänvisar till artikel 6 i förordning nr 99/63, dels med tanke på de begrepp som används i det. Sökanden har beträffande detta gjort gällande att det är ologiskt att på samma gång påstå å ena sidan att kommissionens skrivelse av den 29 oktober 1992, där man angav att ”inom en tidsfrist av fyra veckor räknat från att Ni mottar denna skrivelse kommer denna akt att avskrivas”, endast är ett svar som upplyser om en tidsfrist och å den andra att den skrivelse av den 13 juni 1994, som inte innehåller någon som helst uttrycklig angivelse av att klagomålet har avvisats, utgör ett ställningstagande. Sökanden har tillagt att när kommissionen i sin skrivelse av den 13 juni 1994 angav att klagomålet ”inte kan behandlas för sig för tillfället” ville den begränsa denna skrivelses verkningar i tiden och således ge den en provisorisk karaktär.
- 19 Sökanden har vidare gjort gällande att skrivelsen av den 13 juni 1993 endast stöder sig på ett språkligt uttryck, nämligen gemenskapsintresset i ärendet och finansiella överväganden för att motivera att klagomålet eventuellt skulle komma att avvisas, och att skrivelsen således inte är tillräckligt motiverad. Av denna anledning kan skrivelsen inte beaktas som ett ställningstagande till det klagomål som utgör grunden för tvisten.
- 20 Sökanden har även ansett att passiviteten inte upphörde i och med skrivelsen av den 13 juni 1993, eftersom kommissionen endast två månader efter att klagomålet hade anhängiggjorts skickade denne skrivelsen av den 29 oktober 1992 av vilket det framgår att de som stod bakom skrivelsen hade för avsikt att avskriva klagomålet, vilket antyder att kommissionen inte har undersökt det noggrant (förstainstansrättens domar av den 18 september 1992, Automec mot kommissionen, T-24/90, Rec. s. II-2223, nedan kallad ”Automec II” och av den 29 juni 1993 Asia Motor France

m. fl. mot kommissionen, T-7/92, Rec. s. II-669, nedan kallad "Asia Motor II"). Vidare hade kommissionen genom att informellt foga sökandens klagomål till en annan akt sine die (utan grund) avbrutit eller skjutit upp undersökningen av de klagomål som riktats mot Volvo France i synnerhet och alltså förvägrat sökanden det rättsskydd som meddelas honom av artikel 85 i fördraget.

- 21 Sökanden har tillagt att om man medger att passiviteten upphörde i och med skrivelsen av den 13 juni 1994 gör man det möjligt för kommissionen att frigöra sig från all domstolskontroll vad gäller konkurrensbegränsande förfaranden. Sökanden har ansett att kommissionens vaga svar är ett led i en avsiktlig strategi som syftar till att hindra denne från att föra talan. DG IV har försökt skydda sig dels mot en talan om ogiltigförklaring genom att endast beteckna skrivelsen av den 21 januari 1993 respektive den 4 februari 1994 som "svar som upplyser om tidsfrist", dels mot en passivitetstalan, genom att förklara att dess skrivelse av den 13 juni 1994 utgör ett verkligt ställningstagande. Enligt sökanden vittnar detta beteende om kommissionens maktmissbruk och om brott mot EG-fördragets andemening som i sig berättigar den passivitetstalan som sökanden har väckt.

Förstainstansrättens bedömning

- 22 Förstainstansrätten konstaterar att det har bevisats och ingen har bestridit att yrkandena avseende passivitet var tillåtna vid tidpunkten för talans väckande. Det bör trots detta undersökas om kommissionens ställningstagande som har kommit efter att talan hade väckts sedermera har fråntagit yrkandena deras ursprungliga föremål.
- 23 I detta sammanhang bör det inledningsvis påminnas om att artikel 3 i förordning nr 17 enligt en fast rättspraxis inte ger den som har väckt ett klagomål enligt nämnda artikel någon rätt att få ett beslut av kommissionen enligt artikel 189 i EG-fördraget beträffande förekomsten av en överträdelse av artikel 85 och/eller artikel 86 i fördraget, förutom i de fall där klagomålets föremål ingår i kommissi-

onens exklusiva behörighet (ovannämnda domar GEMA mot kommissionen, punkt 17, och Automec II, punkterna 75 och 76, samt förstainstansrättens dom av den 18 november 1992, Rendo m. fl. mot kommissionen, T-16/91, Rec. s. II-2417, punkt 98). Denna lösning hindrar dessutom inte sökanden från att till följd av sitt klagomål få ett beslut av kommissionen som kan bli föremål för en talan om ogiltigförklaring i enlighet med den allmänna rättsprincipen om rätten till effektiva rättsmedel (se i synnerhet domstolens domar av den 15 maj 1986, Johnston 224/84, Rec. s. 1651, punkt 18 och av den 19 mars 1991, kommissionen mot Belgien, C-249/88, Rec. s. I-1275, punkt 25).

- 24 Sålunda som förstainstansrätten har anfört i punkterna 45—47 i sin dom av den 10 juli 1990, Automec mot kommissionen, (T-64/89, Rec. s. II-367, nedan kallad "Automec I") består det förfarande som regleras genom artikel 3.2 i förordning nr 17 och artikel 6 i förordning nr 99/63 av tre successiva skeden. Under det första skede som följer efter att ett klagomål har inlämnats undersöker kommissionen klagomålet för att bestämma hur förfarandet skall fortsätta. I detta skede kan kommissionen och sökanden informellt utbyta åsikter för att närmare bestämma vilka faktiska och rättsliga förhållanden som är föremål för klagomålet och för att ge sökanden tillfälle att utveckla sina argument och påståenden, i förekommande fall mot bakgrund av kommissionens första reaktion. Ett andra skede följer som utgörs av att ett meddelande i enlighet med vad som föreskrivs i artikel 6 i förordning nr 99/63 skickas till sökanden genom vilket kommissionen meddelar sökanden orsakerna till att det — om så är fallet — inte förefaller berättigat att bifalla dennes ansökan och ger denne tillfälle att inom en frist som kommissionen slår fast inkomma med sina eventuella synpunkter. Ett definitivt avslag av klagomålet utgör det tredje skedet av förfarandet. Denna sista rättsakt är ett beslut enligt artikel 189 i fördraget och kan alltså bli föremål för en talan om ogiltigförklaring (domstolens domar av den 11 oktober 1983, Demo-Studio Schmidt mot kommissionen, 210/81, Rec. s. 3045, av den 28 mars 1985, CICCE mot kommissionen, 298/83, Rec. s. 1105, av den 17 november 1987, BAT och Reynolds mot kommissionen, 142/84 och 156/84, Rec. s. 4487; förstainstansrättens ovannämnda dom Automec I, punkt 47 och dom av den 18 maj 1994, BEUC och NCC mot kommissionen, T-37/92, Rec. s. II-285, punkt 30).

- 25 Förstainstansrätten fastställer att det på beslutsdagen inte framgår av aktens rättshandlingar att kommissionen skulle ha fattat något beslut i den mening som anges

i artikel 189 i fördraget som svar på sökandens klagomål. Att fastställa detta är emellertid inte i sig tillräckligt för att man skall kunna dra slutsatsen att svarandinstitutionen har gjort sig skyldig till passivitet, eftersom en rättsakt som inte i sig kan bli föremål för en talan om ogiltigförklaring under vissa omständigheter kan utgöra ett ställningstagande som kan avsluta passiviteten, om den utgör den nödvändiga förutsättningen för förloppet av ett förfarande som skall utmynna i en rättsakt som kan bli föremål för en talan om ogiltigförklaring på de villkor som föreskrivs i artikel 173 i fördraget (ovannämnda domar av den 12 juli 1988, parlamentet mot rådet, punkterna 7 och 10 och av den 27 september 1988, parlamentet mot rådet, punkt 16). Förstainstansrätten bör således undersöka om kommissionen under föreliggande omständigheter har antagit en rättsakt som — även om den inte kan bli föremål för en talan om ogiltigförklaring — har avslutat passiviteten.

26 I detta sammanhang finns det skäl att erinra om att domstolen i ovannämnda dom av den 18 oktober 1979, GEMA mot kommissionen (punkt 21) har ansett att en skrivelse som kommissionen enligt artikel 6 i förordning nr 99/63 har sänt till sökanden utgör ett ställningstagande enligt artikel 175 i fördraget, även om det inte kan bli föremål för en talan om ogiltigförklaring (ovannämnda dom BEUC och NCC mot kommissionen, punkt 30). Sökanden har således felaktigt påstått att skrivelsen av den 13 juni 1994 inte i något som helst fall kan utgöra ett ställningstagande till dennes klagomål enligt artikel 175 i fördraget, eftersom man i skrivelsen uttryckligen hänvisar till artikel 6 i förordning nr 99/63.

27 Vad gäller beteckningen av skrivelsen av den 13 juni 1994 bör det allra först påminnas om att det föreskrivs i artikel 6 i förordning nr 99/63 att ”om kommissionen, efter att ha mottagit ett klagomål ..., anser att det på grundval av den information som den har tillgång till inte finns tillräckligt underlag för att bifalla klagomålet, skall den meddela (sökandena) sina skäl och fastställa en tidsfrist inom vilken de får inkomma med ytterligare skriftliga synpunkter”.

28 Förstainstansrätten konstaterar dock att den skrivelse av den 13 juni 1994 i vars rubrik man uttryckligen hänvisas till artikel 6 i förordning nr 99/63 uppfyller alla de formkrav som uppställs i denna artikel. I skrivelsen anges nämligen för sökanden — efter en erinran om de anmärkningar denne framfört i sitt klagomål av den

11 december 1992 — för det första skälen till att klagomålet har avslagits, nämligen i) att ett fall i vilket flera klausuler och förfaranden av samma slag som de som har tagits upp i klagomålet undersöks av kommissionen, ii) att, när flera liknande ärenden har underställt kommissionen för prövning, gemenskapsintresset förutsätter att den handlägger de mest representativa ärendena och iii) att kommissionens förordning nr 123/85 (EEG) av den 12 december 1984 om tillämpning av fördragets artikel 85.3 på vissa grupper av försäljnings- och serviceavtal för motorfordon (EGT nr L 15, 1985, s. 16) är direkt tillämplig vid nationella domstolar; för det andra beviljas sökanden i meddelandet av den 13 juni 1994 en frist som i det föreliggande fallet har fastställts till två månader för att denne skall kunna skriftligen framföra sina eventuella synpunkter. Det bör vidare konstateras att generaldirektören för DG IV i skrivelsetexten en andra gång gör en uttrycklig hänvisning till artikel 6 i förordning nr 99/63.

29 Även om skrivelsen av den 13 juni 1994 inte uttryckligen innehåller något avvisande av klagomålet, vilket sökanden med rätta har anförts, framgår det ändå tydligt såväl av den dubbla hänvisningen till artikel 6 i förordning nr 99/63, iakttagandet av de formkrav som uppställs genom denna bestämmelse, denna skrivelses innehåll som av det sammanhang skrivelsen hör till att kommissionen den dag den skickade det aktuella meddelandet till sökanden ansåg att det på grundval av den information som den hade tillgång till inte fanns tillräckligt underlag för att bifalla det klagomål som sökanden hade väckt.

30 Av detta följer att kommissionens skrivelse av den 13 juni 1994 är ett meddelande enligt artikel 6 i förordning nr 99/63.

31 Det förhållandet att man i skrivelsen av den 13 juni 1994 uttalar att klagomålet "för tillfället" inte kan behandlas för sig kan inte leda till att denna beteckning ifrågasätts. Det finns nämligen skäl att erinra om att en skrivelse enligt artikel 6 inte innehåller kommissionens slutliga ställningstagande (se i synnerhet domstolens dom av den 16 juni 1994, SFEI m. fl. mot kommissionen, C-39/93 P, Rec. s. I-2681,

punkt 28, och ovannämnda dom Automec I, punkt 46). Användningen av orden "för tillfället" i skrivelsen av den 13 juni 1994 bekräftar alltså att det rör sig om ett ställningstagande som kommissionen hade kommit fram till då skrivelsen skrevs, även om denna rättsakt inte är något beslut om att slutgiltigt avslå klagomålet.

- 32 Kommissionen kan följaktligen när den skickade ett meddelande till sökanden enligt artikel 6 i förordning nr 99/63 den 13 juni 1994 anses ha tagit ställning till dennes klagomål enligt artikel 175 andra stycket i fördraget (ovannämnda dom GEMA mot kommissionen).
- 33 Även om man antar som sökanden har påstått att skrivelsen av den 13 juni 1994 inte är tillräckligt motiverat och att det hade kommit till genom ett felaktigt förfarande saknar sådana anmärkningar relevans i förhållande till frågan om kommissionen har tagit ställning i enlighet med artikel 175 i fördraget, även om de kan vara relevanta inom ramen för en talan som väcks med stöd av artikel 173 i fördraget.
- 34 Vad gäller sökandens argument, som innebär att om man medger att passiviteten upphörde i och med skrivelsen av den 13 juni 1994 blir det möjligt för kommissionen att frigöra sig från all domstolskontroll, bör det understrykas att sökanden — som inom den tidsfrist som genom skrivelsen av den 13 juni 1994 hade beviljats denne för att framställa synpunkter hade gjort detta som ett svar på det meddelande som hade sänts sökanden enligt artikel 6 i förordning nr 99/63 — framdeles har rätt att erhålla kommissionens beslut i vilket det på ett slutgiltigt sätt beslutas om klagomålet. Ett sådant beslut kan dock om sökanden anser sig ha grund till det bli föremål för en talan om ogiltigförklaring vid förstainstansrätten (se i detta sammanhang Edwards, domare som då tjänstgjorde som generaladvokat, förslag till avgörande av ovannämnda mål Automec II, Rec. s. II-2226, punkterna 22 och 23).

35 Av det hittills sagda följer att kommissionens skrivelse av den 13 juni 1994, som följde efter att passivitetstalan hade väckts, har fråntagit talan dess ursprungliga föremål. Det finns således inte längre anledning att uttala sig i denna fråga (se ovan nämnda dom Asia Motor I).

36 Eftersom förstainstansrätten inte har bifallit huvudyrkandet som grundar sig på artikel 175, bör den uttala sig om andrahandsyrkandet som grundar sig på artikel 173 i fördraget och syftar till ogiltigförklaring av de skrivelser som kommissionen hade skickat till sökanden den 21 januari 1993 respektive den 4 februari 1994.

Andrahandsyrkandet om ogiltigförklaring

Tillåtlighet

Parternas argument

37 Sökanden, som har hänvisat till domstolens dom av den 25 oktober 1977, Metro mot kommissionen, (26/76, Rec. s. 1875), har ansett att dess yrkanden som syftar till ogiltigförklaring av skrivelserna av den 21 januari 1993 respektive den 4 februari 1994 är tillåtna. Sökanden har påstått att dessa skrivelser från kommissionen är avvisningsbeslut av dess klagomål. Sökanden har tillagt att detta alltså gäller även om skrivelsen av den 13 juni 1994 skulle ha avslutat passiviteten, eftersom de tvistiga skrivelserna har samma rättsverkan som skrivelsen av den 13 juni 1994.

- 38 Kommissionen har ansett att talan om ogiltigförklaring av skrivelsen av den 21 januari 1993 respektive den 4 februari 1994 är uppenbart otillåten, eftersom dessa skrivelser inte utgör beslut. Denna har tillagt att även om skrivelserna skulle utgöra beslut borde talan förklaras otillåten på grund av att den har väckts för sent.

Förstainstansrättens bedömning

- 39 Det bör påminnas om att de rättsakter eller beslut som kan bli föremål för en talan om ogiltigförklaring enligt artikel 173 i fördraget enligt en fast rättspraxis utgörs av åtgärder som medför bindande rättsverkningar som kan påverka sökandens intressen genom att på ett tydligt sätt förändra dennes rättsläge (domstolens dom av den 11 november 1981, IBM mot kommissionen, 60/81, Rec. s. 2639, punkt 9; förstainstansrättens ovannämnda dom Automec I, punkt 42 och dom av den 24 mars 1994, Air France mot kommissionen, T-3/93, Rec. s. II-121, punkt 43). Särskilt när det rör sig om rättsakter eller beslut som utarbetas i flera skeden, i synnerhet efter ett internt förfarande, är det i princip endast de åtgärder som enligt detta förfarande slutgiltigt fastslår en institutions ställningstagande som är rättsakter som kan bli föremål för talan om ogiltigförklaring, med undantag för mellankommande åtgärder som syftar till att förbereda det slutliga beslutet (ovannämnda dom IBM mot kommissionen, ovannämnda dom BEUC och NCC mot kommissionen, punkt 27).

- 40 Det bör i det föreliggande fallet erinras om att skrivelserna av den 21 januari 1993 respektive den 4 februari 1994 endast är skrivelser som upplyser om en tidsfrist och som ingår i det första av de tre skeden som regleras genom artikel 3.2 i förordning nr 17 och artikel 6 i förordning nr 99/63 såsom tidigare erinrats. Sådana skrivelser utgör dock inte rättsakter som har några bindande rättsverkningar som kan påverka sökandens intressen utan är förberedande rättsakter som inte i sig kan bli föremål för domstolsprövning (se i synnerhet ovannämnda dom Automec I, punkt 45).

- 41 Det bör utöver detta tilläggas att denna slutsats inte kan ifrågasättas om man — som sökanden har påstått — borde betrakta skrivelserna av den 21 januari 1993 respektive den 4 februari 1994 som meddelanden enligt artikel 6 i förordning nr 99/63, med tanke på att ett meddelande enligt denna bestämmelse inte kan bli föremål för en talan om ogiltigförklaring (ovannämnda domar Automec I, punkt 46, samt BEUC och NCC mot kommissionen, punkt 30).
- 42 Av detta följer att yrkandena om ogiltigförklaring skall avvisas som otillåtna.
- 43 Av det hittills sagda följer att det inte finns skäl att uttala sig om sökandens yrkanden till den del dessa grundar sig på artikel 175 i fördraget och att talan skall avvisas till den del den syftar till ogiltigförklaring av kommissionens skrivelse av den 21 januari 1993 respektive den 4 februari 1994.

Rättegångskostnader

- 44 Förstainstansrätten påminner dels om att den enligt artikel 87.6 i rättegångsreglerna kan besluta om rättegångskostnader enligt vad den finner skäligt när ett mål avslutas utan dom, dels att den enligt artikel 87.3 i rättegångsreglerna kan besluta att rättegångskostnaderna skall delas eller att vardera parten skall bära sina rättegångskostnader om parterna ömsom vinner och förlorar på en eller flera punkter eller om särskilda omständigheter föreligger.

45 I det föreliggande fallet fastställer förstainstansrätten att kommissionen inte har behandlat sökandens anmodan som denne skickade till kommissionen den 24 januari 1994 inom den frist som föreskrivs i artikel 175 i fördraget, trots att denna hade varit vederbörligen medveten om klagomålets innehåll sedan december 1992. Det var för övrigt först den 13 juni 1994, eller efter att förevarande talan hade anhängiggjorts, som kommissionen meddelade sökanden ett ställningstagande i fråga om dennes anmodan enligt artikel 6 i förordning nr 99/63. Det var likaså till följd av kommissionens ovan beskrivna beteende som sökanden ansåg det nödvändigt att i andra hand yrka att det ifrågasatta beslutet skulle ogiltigförklaras.

46 Av det ovan sagda följer att förstainstansrätten med tanke på omständigheterna i målet anser det vara berättigat att besluta att kommissionen skall bära såväl sina egna rättegångskostnader som sökandens rättegångskostnader.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN
(tredje avdelningen i utökad sammansättning)

följande dom:

- 1) Det finns inte skäl att uttala sig om de yrkanden i ansökan som grundar sig på artikel 175 i fördraget.
- 2) Övriga yrkanden i ansökan avvisas.
- 3) Kommissionen förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna.

Biancarelli

Schintgen

Briët

Bellamy

Azizi

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 27 juni 1995.

H. Jung

Justitiesekreterare

J. Biancarelli

Ordförande